

עלי מרפא
שערי הגליון
יין הנגבי
למעשה
בני היכלא

- אך תופסים את היום
- תברח לתיבה!
- התמודדות של רבי נתן
- חיות באמירת שמו"ת!
- שליח אי שם - - -

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עונג הפרשה
חנוך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

- התורה הזמנית:
- פתיחה לתורה כ"ב
- הרשימו מהחגים ותורה כ"ב
- עובר עלי'
- מבול של מחשבות
- משיכה כלפי מטה
- אכילה עם כסופים
- עציץ ושמיטה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

בא אל התיבה

אנשים מנסים להנצל מפני מבול, ואינם יודעים האם יצליחו בסופו של דבר להציל את החשוב והחיוני באמת. לפיכך אנו מוזמנים מיד, 'בא אל התיבה'.

אנו מצויים כעת בסיומו של חודש תשרי. בימים הללו זכינו לגלות מחדש את תכלית חיינו, להביט בבהירות חדשה על השמים ולהשקיף אל הכיוון אליו עלינו לצעוד, אל תכלית חיינו. לפיכך מופיעה כעת תיבת נח, שהיא בעצם המציאות שלנו. העולם מקיף אותנו במבול, והצדיקים בונים תיבה. בימי תשרי נבנתה

התחומי עיסוקיה של האנושות רבים ומגוונים ובכל זאת האנשים עסוקים כולם סביב עניין אחד בלבד - ניסיונות תמידיים למצוא מפלט: להינצל ממינוס מלחיץ בחשבון הבנק, להימלט מדאגות המחר. להתגונן מפני האשמות ולהימנע מהפסדים. במילה אחת, אדם כל ימיו מחפש לעצמו תיבה.

האם התיבה שאנו טרודים בבנייתה ממצייאה מפלט אמיתי לנשמת חיינו, או רק מדמה לחלץ אותנו מדאגות של הבל.

תיבת ההצלה עבורנו, וכעת עלינו לפסוע פנימה. מי היא ומה היא תיבת חיינו?

תיבת נח היתה מקום מוגן בתוך מציאות של חורבן. תיבה היא מציאות מגוננת בתוך מצב של סכנה והכחדה. ובדיקת על הקמתה של מציאות שכזו עמלים הצדיקים. הם בונים בתוך העולם הזה, בתוך אוקיאנוס של כפירה ובלבולים, תחת מטר של מחשבות זרות ויצרים רעים - תיבה מוגנת של קדושה. מקום שמור בתוך מציאות של טירוף הדעת ושלהי גלות.

התיבה הקדושה היא המקום בו זורח אור של אמונה בהירה גם כשבחוף קודר וערפל. זהו מקום בו ניתן למצוא עצה בכל מצב, להתעורר בוקר ולפקוח עיניים לאמונה. לעמוד באמצע היום ולמצוא יציבות של ביטחון ושלווה. לשוב מתוך הסחרחרות ולהיאחז בעוגן של יישוב הדעת. לשם בורחים מפני עצבות וצער, לשם פוסעים מתוך סערת רוחות וזעם, ושם מצילים את החיים פעם אחר פעם.

תיבה להסתופק

התיבה של הצדיקים, זוהי התורה הקדושה. הלימודים המתוקים והבטוחים שהם מלמדים. תיבות התפילה לתוכן הם מלמדים אותנו להיכנס, להסתופף בצל המילים, ולהניח את הנפש בתוך הפסוקים, התחינות והזמירות. התיבה של הצדיקים היא מקום של קרבת השם, דביקות, נעימות, שמחה וחיות. והמקום הזה הוא לבדו בטוח, ושום מקום או עיסוק בתבל לא ישווה לו בבטיחות ושלווה. ובעוד העולם כולו מתרוצץ מהתם להכא בבקשת מחסה מפני צרותיו ובלבוליו, אנחנו יודעים על המקום השמור באמת - תיבה של קדושה.

בדרך זו חולפים החיים ועוברים, אדם שולח יד בתחומים שונים, מנסה מזלו בפרנסות, השתדלויות לימודים או רפואות, אך בפנימיות לבבו הרי הוא מבקש אך ורק להציל את עצמו, להימלט לתיבה כלשהי. ויש אנשים בעלי מחשבה והרגשה רחבה יותר, גם הם מבקשים להציל - לא רק את עצמם, את הכלל גם כן. עושים חסד לאלפים, נושאים בעול ציבור, מושיטים יד ופועלים.

בונים תיבות

כולנו אם כן עוסקים בבנייתן של תיבות. מנסים להציל, רודפים אחרי מפלט, אך שאלת כל השאלות אחת היא: האם אחרי ככלות כל ההשתדלויות הממלאות את ימינו ומפרנסות את כל משלוחי ידינו, תקוותינו וכמיהותינו, האם אכן את המטרה השגנו?! האם יצליחו כל מעשינו כדי להציל את החיים עצמם. לא רק את מה שנדמה כחיים או את מה שמלווה את החיים, אלא את החיים עצמם, אלו שרואים להיקרא בשם חיים אמיתיים.

כי זו אכן שאלת השאלות. האם התיבה שאנו טרודים בבנייתה ממצייאה מפלט אמיתי לנשמת חיינו, או רק מדמה לחלץ אותנו מדאגות של הבל, או להמציא לנו פתרונות שעה שאין בהן ממש לגבי התכלית. וזאת יש לדעת: יומו של יהודי עשוי להיות יום שמחה, חיות ותקווה. העיסוקים יכולים להביא לידי מנוחת הנפש, שלימות, התעלות והתקרבות, ואם ליום שכזה זכית הרי את חיך הצלת. את נשמתך, את לשד חיותך ותכליתך עלי אדמות. אולם הבהלה להציל ולהימלט עלולה בעצמה לגרום להחמצת המטרה.

מבול ניסיונות

העולם הוא מבול. מבול של ירידות וחסרונות, ניסיונות וטלטלות. והאדם מוכרח למצוא מחסה, לבנות תיבה ולמצוא את הדרך להימלט אליה ולהסתתר בצילה. צעד ראשון בהצלה ממימי המבול הוא, להתעורר. להיחלץ מהצרה הצרורה ששמה 'היסח הדעת', לחשוב מדוע אני חי והאם אני אכן חי את חיי.

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

היום פורח לך?

תפוס אותנו עם תפילה ותחנונים.

ב"ה יום א' נח תר"ג

תהילה לאל עברו ימי החג בשלום ובשמחה בעזה"י, מי יתן שנזכה להמשיך עלינו קדושת תשרי באמת תמיד. ובפרט כפי מה שזכינו לטעום מעט צוף דבש אמרי נועם בספריו הקדושים מענין נוראת קדושת ר"ה וקדושת מצות שופר ועשר"ת ויהו"כ וסוכות וה"ד וש"ע וש"ת. מי שמע כזאת מי ראה כאלה, טוב הודות לה' בכל לב בכל יום תמיד שזכינו לשמוע כל אלה, ונפשינו נמלטה מפח יקשים מהחולקים על אור חדש וקדוש כזה. מי יתן שנזכה לעסוק כל ימינו בדבריו הקדושים. ונזכה ללמוד ע"מ לעשות לקיים דבריו הקדושים ועצותיו העמוקות מאד מאד, התמימות מאד, המסוגלים לכל אדם שבעולם בכל דרגא ודרגא, בעליה ובידיה ח"ו.

והעיקר לעשות מתורות תפילות, לבקש בכל יום ולפרש שיחתו לפני ית' ע"פ איזה תורה שילמדו בספריו הקדושים, שבכולם יכולים למצוא את עצמו בכל יום, אהה ה' מתי נזכה לזה, כי כל ימינו פורחים והולכים בצל עובר ובענן כלה וכרוח נשבת וכו' ואין לנו במה לתופסם ולהחזיקם שיהיו נשארים קיימים לנו שנחיה בהם לנצח, כי אם ע"י תפילה ותחנונים, והעיקר ע"פ הדרך הקדוש הזה שהוא ישן וחדש מאד, שהוא לעשות מהתורות ותפילות, וכל אחד רחוק בעיני עצמו מזה, ובאמת אינו כן, כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו. נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן תנצא	ליקוטי הלכות ח"ב	משנה ברורה ח"ו	דף יומי ר"ה	עלים לתרופה
שבת	ג	יד:	ק"ב	ק"ב	לט	קצד
א	ד	טז:	ק"ג	ק"ב	מ	קצה
ב	ה	טז:	ק"ד	ק"ג	ב	קצו
ג	ו	טז:	ק"ה	ק"ג	ג	קצז
ד	ז	טז:	ק"ו	ק"ד	ד	קצח
ה	ח	י"ז:	ק"ז	ק"ד	ה	קצח
ו	ט	י"ז:	ק"ח	ק"ד	ו	קצט

עיון

התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ב

קשור אותי בשק שלך!

כשרבי נתן התקרב לרביה"ק הוא היה אברך בן עשרים ושנים, זה היה תשעה שנים לאחר חתונתו בגיל שלשה עשר, הוא היה חתן אצל רבי דוד צבי הגדול. בכל אוקראינה היו קוראים לחתנו 'דער גרויסער רבי דוד צבי' - רבי דוד צבי הגדול. גדלותו של רבי דוד צבי זה היתה נוראה, הוא היה איש שמימי (הימל מענטש), איש קדוש ונורא שאין אנו יכולים כלל לדבר מקדושתו.

באותם תשעה שנים מחתונתו של רבי נתן ועד התקרבותו לרביה"ק, היו אביו וחותנו מתקוטטים ורבים בגינו, כל אחד רצה שיהיה סמוך על שלחנו שלו, הוא היה 'טבעת של זהב', גאון גדול, קדוש עליון וצדיק נורא.

אולם כל הכבוד והערצה שרחשו לו אביו וחותנו היו טובים ויפים עד התקרבותו לרביה"ק, כשהתקרב לרביה"ק היה מלא צדקות קדושה וגאונות, שלם ומושלם בכל, אך כל היחס אליו התהפך: אביו, זה שקודם כה העריך אותו, החל לרדוף אותו מאד מאד עד שהשליכו מביתו. חותנו, אמנם לא רדף אותו, אך גם הוא הצטער צער רב מכך שנהיה רבי נתן לחסיד.

רבי נתן כותב ב'ימי מוהרנ"ת' שהוא עצמו מתפלל מהיכן היו לו הכוחות לסבול את המחלוקת העצומה והנוראה שהתגברה עליו מכל הצדדים. מהיכן לקח רבי נתן את הכוחות? מובא ב'ימי מוהרנ"ת' שלפני הסתלקותו של רביה"ק הביט עליו רביה"ק הרבה מאד, וכותב רבי נתן שהסתכלותו של רביה"ק היתה כדיבורים האומרים 'הרי יעבור עליך כל כך...' ואולול אותה הסתכלות שהסתכל עליו רביה"ק, לא היה מסוגל בשום אופן לשאת את הרדיפות האיזמות שעברו עליו. בכל עת היה נזכר באותה הסתכלות שהיתה כדיבור המחזק ומאמץ, ומכך היה שואב את הכוחות להחזיק מעמד בתקופת המחלוקת.

הגיע פעם רבי נתן לרביה"ק וראה בו רביה"ק שהוא שרוי בצער גדול עקב הרדיפות העוברים עליו, התבטא רביה"ק ואמר לו 'חטפתי אותך בשק', נענה רבי נתן ואמר: 'רבי קשור נא אותי שלא אוכל לצאת'.

מה אמנם הכונה 'קשור אותי', על איזה סוג קשר מדובר? הכונה שרבי נתן ביקש מרביה"ק 'קשור אותי לצנח'...

שנים מקרא ואחד תרגום [ב]

ואחד תרגום, הוא הלכה, לא מנהג ולא דבר שבחסידות, וצריך להתאמץ לאומרה בתמימות ללא שום חכמות.

ועצה טובה למי שמתקשה באמירתה, ללמוד הלכות אלו מבפנים (שו"ע אור"ח סי' רפ"ה), כי בכל דבר שקשה לקיים, כדאי מאוד ללמוד הדבר מבפנים, והוא מסוגל מאוד, הן מצד פשטות הדבר, שלימוד ההלכות מעורר את חשיבות הדבר, והן מצד סגולת הקדושה שיש בלימוד ההלכות, לעורר האדם לקיים ההלכה.

מעניין לציין, שדווקא בהלכות אלו של שנים מקרא ואחד תרגום, יש כמה אופנים איך לקיימה. אפשר לומר פסוק פסוק, ואפשר פרשה פרשה, ואפשר לסופה ואחר כך לחזור עליה פעם שניה ואז התרגום. ויש גם עצה לאומרה מתחילת השבוע בכל יום לפי שני שלישי וכו'. כי בענין חשוב של 'שנים מקרא ואחד תרגום' אשר יש בכוחה לקדש את חיי החול של האדם, כי תרגום גמטריא 'תרדמה' והיא כוללת את כל חיי היתר של האדם אשר שם הוא נרדם וישן מזכרון מציאות הש"ת (כפי שהתבאר במאמר קודם), ועל כן יש כמה וכמה דרכים איך יוכל להתקשר לאור הפרשה, ואפשר למצוא כמה עצות איך לאומרה, כי באמת אין הדבר קשה כלל, והבעל דבר מתלבש לזלזל בדבר קל כזה, אשר הרבה קדושות תלויות בה.

היות ואנו עדיין קרובים להתחלת התורה מראשיתה, אמרנו להמשיך לחזק במדור זה 'מדור למעשה' בענין אמירת 'שנים מקרא ואחד תרגום'.

יש הרבה שמעידים על קושי בקריאתה, ואף שמתאמצים לקרואה, עדיין יש כבידות גדולה לכך. אך מעוצם קושי המניעה של הדבר, נוכל להבין עד כמה הדבר חשוב ויקר בשמים.

כי יש דברים ביהדות שהיצר מתגבר עליהם על ידי שמראה הדבר כאילו הוא קשה באמת, ויש דברים שלהיפך, הקושי הוא לא מחמת שהדבר קשה בעצם, אלא דווקא מחמת שהפעולה עצמה היא דבר קל לקיים, ודווקא משום כך קשה להאמין עד כמה דברים גדולים ויקרים עומדים על הדבר הזה, כי היא נדמית כפעולה סתם, [וכפי שרביז"ל אמר שהמניעה לומר את העשרה מזמורים שתיקן כתיקון הכללי הוא דווקא מחמת שקל לקיימה ומשום כך קשה להאמין שתלוי בו תיקונים גדולים כל כך].

הקושי לומר שנים מקרא ואחד תרגום הוא לא קושי בעצם, כי הוא לוקח כמחצית השעה פעם בשבוע. וכל הקושי נובע מחמת שאין בה איזה חיות, ונדמה כסתם אמירה, וכל דבר שהאדם אינו מרגיש משמעות מיוחדת בזה אזי יש לו קושי גדול לקיימה ולעשותה 'כאלו' סתם כך.

ולפני הכל חשוב לדעת שענין השנים מקרא

נצור לשונך הלכות לשון הרע

שמע לשון הרע על אדם, ולימד עליו זכות, מועיל להציל את השומע מאיסור קבלת לשה"ר (להלן יתבאר פרטי הדין). אם רואה אדם השומר תורה ומצוות מדבר לשון הרע או נוהג באחת ממידות האסורות כגון גאווה או כעס וקמצנות וכדו', אסור לגנותו במחשבתו, כי איסור דברים אלו אינו ידוע לרבים, ואפילו אם יודעים שהם דברים אסורים, אין מכירים בחומרת האיסור, ואם היו שואלים את החוטא, היה אומר שרק צדיקים נזהרים בכאלה, או יאמר שלא ידע שאסור. לכן אסור לגנותו במחשבה, וק"ו שאסור לדבר עליו ולגנותו בפני אחרים. אך הרוצה לגנות מדות רעות לתועלת, כגון ללמד לתלמידים שזו מדה מגונה ויש להתרחק ממנה, מותר לו להביא דוגמא ממעשה המרואה את גנות המידה הרעה, אמנם צריך להזהר בפרטי דין לשה"ר לתועלת. (קיצור הל' לשה"ר פ"ה סעיף ד, ה)

וכן בענין קנאה ושנאה ומחלוקת שבין אדם לחברו וכו' שמצוי מאד, שזיה מזיק להאדם מאד כידוע:
(ליקוטי הלכות, שבת ז, מב)

הליכות

שיחות ומנהגים

התבודדות

אותו אברך נשמיט מלפני עמו ויבדק לציאת ידיו חובתו בפדיון שנתו, קרא לו לשוב ואמר לו: "האם זוכר אתה עדיין את מה שעבר עליך אמרי' נשואיך, היתה לך צרה זו וזו והבטחת להישם יתברך שפשיטישניע אותך תתחיל לעבדו? והנה עזרה השם יתברך ויצאת מהצרה, אולם עדין לא התחלת לעבדו פרטו פדיוןך, ושכחת הבטחתך, וקח חלק וינקה מותרות לפני האברך הזה את כל ההרפתקאות והצרות שעברו עליו, והזכיר לו שבכל פעם הבטיח להישם יתברך שאם יצא מהצרה יתחיל לעבדו יתברך כראוי: "והנה עתה יש לך עוד צרה, וגם היא כזו לך כדי לרמוז לך שתתחיל לעבדו יתברך, פי העקר מתפננים אליה, ואתה בא ונותן לי רעננול על פדיוןך! וכי מה אתה סביר, שאתה שוכרני? וכי שכיר יום אנכי?" - "ידו דינגסט מקער? איך בין דען א נאיימטשטיק?!", "אני אפתפל בעיניך, ואתה תחוד לאתקד?!" והרי העקר קאמור הוא שמתפננים מלמעלה עליה, רק גם אני אצדו ואתפלל עליך". (שישק קי-קה)

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ב - התורה הזמנית

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

תורה כ"ב היא תורה עמוקה מאוד וכוללת כמה וכמה עניינים וכפי שיתבאר בהמשך המאמר, וננסה בזה לתת הקדמה כללית על עיקרי היסודות שמתבארים במאמר.

עניין חותם בתוך חותם על פי פשטות הדברים

רבינו מתחיל לבאר את עניין ה'חותם' וה'חזות' בתוך חותם, על פי פשט עניין זה הוא מושג הלכתי שכששולחים ע"י גוי דבר שיכול להיות בו חששות של כשרות אילו יחליפנו הגוי, כדוגמת בשר או יין וכדו', צריך לעשות עליו חותם, דהיינו שסוגרים את הדבר באופן מסויים שיהיה ניכר אילו יחליפו את הדבר בדבר אחר, ויש דברים שאין די בחותם אחד אלא צריך שני חותמות, כדי שיהיה יותר קשה לזייף, ועניין זה מתבאר במסכת עבודה זרה (לה ע"ה) ובשו"ע יורה דעה (סימן קיה).

עניין חותם בתוך חותם על פי פנימיות הדברים

אמנם על פי פנימיות, עניין זה הוא תיקון שנעשה בכל שנה בחודש תשרי, שצריך לתקן בחינת שמירה למלכות דקדושה ולנשמות ישראל שכלולות בה, וזה נעשה בשני שלבים, שיש שלב ראשון של תיקון החותם שנעשה בחלק הראשון של חודש תשרי ונשלם ביום כיפור, ואחר כך נעשה שלב שני של תיקון החותם השני, שנעשה בימי הסוכות ונשלם בהושענא רבא, ועיי' המלכות נחתמת בבחינת חותם בתוך חותם.

תיקון הרגלין ותיקון הידין

ורבינו מבאר את העניין על כל אחד ואחד מישראל שצריך את שני החותמות האלו, וקורא לזה 'חותם הידין' ו'חותם הרגלין', והיינו שהשלב הראשון הוא תיקון הרגלין, היינו לסלק את הדינים והקליפות שמפריעים לאדם להתקרב לה', שזה החלק הראשון בעבודת ה', לסלק את מה שמפריע, שהם כל הנסיונות שיש לאדם בכל פרט ופרט, שבהמשך המאמר זה נקרא 'התגברות עזות הגוף בתאוותיו', וזה כולל את כל סוגי הנסיונות שיש לכל אדם, שישודם הוא מה שהגוף מתגבר בתאוותיו ורוצה להתגבר על הנשמה, ועיקר התגברות הגוף הוא בעצבות שהוא היפך השמחה שהוא עיקר העזות דקדושה, וכפי שמתבאר בהמשך המאמר, וכל זה הוא בחי' הדינים והקליפות שהם עיקר מה שמפריע לאדם לזכות לעבודת ה'.

ועל כל זה צריך עבודה מיוחדת להמתיק את הדין הזה, שזה העבודה של הצדיקים שעוסקים להמתיק את הדינים האלו, וזה ע"י התוכחה שמוכיחים את ישראל [כפי שיתבאר עניינו בהמשך], ועיי' נתקן החותם הראשון, שהוא שמירה מהדינים והחיצוניים שלא יפריעו [שזה עניין הגירושין ומחלוקת שיש כשנפגם החותם החיצון, כי מגרשים את האדם מהקדושה ומעבודת ה', ואין לו יישוב הדעת ושלום בין הגוף לנשמה, אלא כל הזמן הגוף מתגבר בתאוותיו ומפריע לנשמה, אבל ע"י תיקון החותם הזה, ניצולים מגירושין ומחלוקת, ואפשר להחזיק מעמד בעבודת ה'].

אבל עדיין אין זה מספיק, כי גם כשהאדם שמור מהמפריעים שהם כל הדינים והקליפות שמוסיפים להפיל אותו מעבודת ה' וכנ"ל, עדיין אין זה מספיק, כי מוכרח שיהיה לו חיות בעבודת ה' עצמה, שיאיר לו אור האמונה ויזכה לחיות אמיתית ונפלאה בכל פרט ופרט מעבודת ה', וזהו החותם השני שהוא 'חותם הידין' שהוא אור האמונה שמקבלים מבחינת הידים, ע"י השבעה רועים דקדושה שעיקר עבודתם הוא להאיר את אור האמונה בכל ישראל.

שליחות בעיר רחוקה

באמת בעיני חסידו ר' ישראל. אולם, כדרכו הקדושה, לא התעקש, מה גם שנסתרות דרכי ה', לעיתים, בעטיה של נסיעה העלולה לגרום ליהודי התרחקות מבוראו, עשוי להתקרב יהודי אחר ולעלות מבאר שחת... ורבינו מפטיר במילים שתומות: "נו, מיט א פלאטציקל קאן מען אמאל א העכט חאפיץ". תרגום: נו, עם דג קטן אפשר לפעמים לתפוס דג גדול - - -

ר' ישראל לא הבין את משמעות הדברים, מהי כוונת הרבי בדבריו על דג גדול - 'העכט' ודג קטן - 'פלאטציקל'. אך העיקר שיכול הוא לנסוע ולבצע את העסקה הרווחית, הוא יצא מלפני הרבי שמח וטוב לב. בהגיעו למוסקבה התאכסן באכסניה כלשהי, ואגב כך נוצרו קשרי מסחר בינו ובין יהודי מקומי ששם משפחתו היה למרבה הפלא... העכט. הלה, רחוק היה לגמרי משמירת תורה ומצוות, ולמרבה הצער אף הורגל

בעבירות. מבוגר היה בשנים ועדיין לא הקים בית בישראל, משום שסבר שכל העולם הזה עדיין לפניו.

אך בעקבות היכרותו עם ר' ישראל, שכדרכם של חסידי רבינו, היה בעל לב חם ביראת ואהבת ה', נבקע משהו בלב האבן שלו. הוא הושפע עמוקות ממנו ואט אט התקרב ליהדות.

ברבות הזמן, בזכות ידידו החדש, נטש את הרגליו הלא-טובים, והחל מקפיד על קיום מצוות. ר' ישראל שידך לו בת ישראל כשרה מנמירוב עירו, וכעבור תקופה הפך העכט לבריה חדשה. איש לא הכיר בחסיד הירא-שמיים את הסוחר ההולל לשעבר.

התקיימו בו דברי רבינו הקדוש: "ולא בלבד אנשיי שיהיו מקורבים אלי, אלא אפילו מי שיתקרב לאנשי שלומי, ואפילו מי שרק יגע בהם, בוודאי יהיה איש כשר באמת..." (חיי מוהר"ן שכב)

אחר הדברים האלה, הבין לפתע ר' ישראל את דברי רבינו שנאמרו בשעתו ברוח הקודש: "על ידי דג קטן, פלאטציקל, ניתן לצוד דג גדול, 'העכט' - כי אכן הוא, ששם משפחתו פלאטנינסקי, קרב לה' יתברך את אותו יהודי ששם משפחתו היה 'העכט'.

הבשורה שהגיעה לפתחו של הסוחר הנמירובאי, ר' ישראל פלאטנינסקי, הביאתו לידי התרגשות עצומה. הוא זכה במכרז ומכל סוחר המוחזז נבחר על ידי הצבא הרוסי לספק הקמח למחנות הצבא בעונה הקרובה. הוא לא ידע את נפשו משביעות רצון. לא בכל יום מזדמנת לידו עסקה בהיקף כזה, העשויה להעשירו במילוני 'אדומים'.

ברם אליה וקוץ בה; העסקה המדוברת כרוכה בשהייה ממושכת במוסקבה הגדולה, הסואנת בשאון העולם-הזה. ר' ישראל, שהיה מחסידי

יהודים בנמירוב בימים עברו

רבינו הקדוש מוהר"ן, ידע שעליו לשאול את פי הרבי לדעתו. נכנס הוא אל הקדוש פנימה ושאל את רבינו, האם הוא מסכים לנסיעתו למוסקבה, שם יהיה עליו להתערב בין הנכרים פרק זמן ניכר.

אחת מהנהגותיו המופלאות של רבינו היתה, להותיר בידי האדם את הבחירה. גם כשיעץ לאדם בענייניו, לא פסק לו מפורשות "עשה כך". גם הפעם לא ענה רבינו לר' ישראל מנמירוב תשובה מפורשת, אך מהבעת פניו ניכר היה כי דעתו אינה נוחה מן העניין.

ר' ישראל הבחין בכך, אך בכל זאת, גדול היה חשקו לזכות בעסקה המבטיחה, "רבי" חזר ושאל-ביקש, "אולי בכל זאת אסע למוסקבה?" כשראה רבינו את רצונו העז, אמר לו כדברים האלה: "היכנס לחדר, השווה מול עיניך את ה'כ"ן וה'לאו', אחר כך אמור חמישה פרקי תהילים, ולאחריהם, המחשבה הראשונה שתעלה בדעתך, אותה תעשה"

עשה ר' ישראל מנמירוב כדברי רבינו. אחר, יצא מן החדר ואמר: "רבי, עלה בדעתי להיענות לעסקה..."

על פני רבינו ניכר אי שביעות רצון. הוא ידע כי ה'הן' וה'לאו' לא היו שקולים באופן שווה

לחידודא

לעיבוד התבוננות בספרי רבינו ז"ל

תשובה לחידה הקודמת: איזה עבודה היא הגדולה שבגדולות? תפילה! (מקושי הלכות, עובת ה. ח.)

כי זה כלל גדול ביידינו וצריכין לזכור זאת בכל עת ורגע' על מה נאמר?

ביהכ"ס ה'

הזוכה: יאיר סולומון, נתניה זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

ראש השנה ויום הכיפורים הוא בחינת תיקון הרגלין

ותיקונים אלו נעשים בכל שנה ושנה בחודש תשרי, כי התיקון שנעשה בראש השנה ויום הכיפורים, מכניס כל אחד ואחד לעבודת ה', ונותן לו כח להתחיל להתגבר על כל מה שצריך להתגבר ולקבל עול מלכות שמים, ולא להתפעל מכל הנסיונות של התגברות הדינים שהם בפועל אצל כל אחד במה שמתגבר עזות הגוף בתאוותיו, אבל עדיין כל זה הוא בבחינת 'ראה', שהוא בחי' הגבורה דקדושה, שיש לאדם כח להתגבר על כל הנסיונות, ולהשאיר בפנים, בתוך החותם דקדושה, שהקליפות והחיצונים לא יצליחו להפיל אותו.

סוכות היא בחינת תיקון הידין

ואחר כך בסוכות אז נמשכים החסדים, שהוא האור הנפלא של האמונה, לידע כמה השי"ת אוהב אותנו ורוצה בנו, ומתפאר בכל תנועה ותנועה שלנו, שכל זה מתגלה בסוכות, הן ע"י אור הסוכה, והן ע"י האור של הד' מינים, וזה מתגלה אלינו בפרטות ע"י האופיזין הקדושים שהם מאירים לנו את אור האמונה והאהבה והחסד שמתגלה בסוכות, ונשלם העניין בהושענא רבא שאז נשפעים חסדים עצומים ונוראים, שע"י מאיר הארה עצומה ונפלאה של אור האמונה והאהבה, וע"י אזנו מקבלים את החותם השני שהוא חותם הידין, שהוא אור האמונה שמקבלים מהרועים דקדושה וכנ"ל.

כללות המאמר

ובהמשך המאמר מבאר רבינו את כל ענייני חודש תשרי, ואת כל סדר העבודה של האדם בכל ימי חייו, שהעיקר הוא לעלות כסדר מדרגא לדרגא, ע"י בחינת נעשה ונשמע, דהיינו לעשות מה שבכוהו לעשות, ומה שאין בכוחו לעשות, לרצות ולהשתוקק לזה ולהתפלל על זה, וכך זוכה האדם לעלות מדרגא לדרגא, אלא שלפני כל דרגא שעולים מוכרח להיות ירידה קודם העלייה, וכדי לא ליפול מוכרחים להתחזק בעזות דקדושה שהוא בחי' שמחה, וכל העניינים האלו לפרטיהם יחבאר בעז"ה בהמשך המאמר.

פרקי ספרא דצניעותא

ובכללות המאמר הזה גילה רבינו כביאור לספרא דצניעותא פרק ה', ספרא דצניעותא הוא בעין 'מסכת' שכלולה מה' פרקים, שכלולים בה כל היסודות של פנימיות התורה, ובכללות הפרק הראשון מדבר על בריאת העולם, הפרק השני מדבר על עניין המשכת הרחמים, השלישי מדבר מהסדר של המוחין והמדות. הפרק הרביעי מדבר מכל הדינים שיש בעולם הזה, שהוא בחינת סוף הבריאה, איך ששם נעשה בחינת התגברות הדינים, שזה כל מה שהולך בעולם, כל השקרים וכל הצרות שמתגבר כל כך, וכל הנסיונות בכללות ובפרטות בעבודת ה' שנמשך מכך זה, והפרק החמישי מדבר איך הכל נמתק שזה יסוד כללות המאמר, סדר המתקת הדינים, והדרך איך אדם יכול להיכנס לעבודת ה' באמת עם חיות ושמחה, ולהינצל מכל ההתגברות של הקליפות והדינים שרוצים להתגבר ולמנוע ממנו לזכות לעבוד את ה' באמת, ובשביל לזכות לזה צריך את שני החותמות וכפי שנתבאר (ועל שאר הפרקים של ספרא דצניעותא יש מאמרים נוספים בליקוטי מוהר"ן, תו"י, כו', תו"א, ותו"ב).

בראשית ברא

והתחלת הפרק הוא עניין זה של מאמר שלם וחצי מאמר, והיינו שזהו סדר הבריאה שעשה ה' שיש בראשית, מאמר שלם, ויש ברא, חצי מאמר, שזה מציאות התגברות הדין שגורם בחינת הסתרה, וזה העבודה של האדם להמתיק את כל זה ולזכות לגלות את בחינת ההסתרה ולהשלים את בחינת החצי מאמר למאמר שלם, שזה כל הפרטים שמתבארים במאמר.

ולאחר מכן, אסור להסתפק בזאת, אלא צריך להתאזר בעוז לבקש מהשי"ת שיזכה 'לשמוע' ולהבין יותר, ולקבל את הדרך כיצד להתעלות עוד ולהיכנס יותר אל הקדושה להיות קרוב להשי"ת, ע"י קיום המצוות והמעשים טובים, לעשותם באיכות יותר פנימית ובדביקות בהשי"ת כפי ערכו [בחי' ידיו התורה שסביבות המצוה].

ובזו הדרך, זוכים להתקדם תמיד עוד ועוד מדרגה לדרגה, כי תמיד מתחיל מיד לעשות את מה שהוא יכול כעת, בחי' 'נעשה', ומחיה את עצמו מאד בקצת שהוא זכה לעשות, ואז הוא ממשיך לכסוף ולהתפלל לזכות לדרגה היותר גבוהה הקרובה אליו, בחי' 'נשמע', עד שה'נשמע' הזה מתהפך ונהיה אצלו דרגה של 'נעשה', ואז ה'נעשה' שלו הוא כבר דרגה קצת יותר גבוהה, וכעת עליו לעשות את ה'נעשה' הזה בשמחה, ולכסוף למדרגת 'נשמע' יותר גבוה לפי מדרגתו החדשה עכשיו.

וכן הוא הדרך הסלולה להתקדם ולעלות במעלות הסולם בעבודת השם, וע"י האדם חתום בתוך הקדושה ב'חותם בתוך חותם'. בברכה מ. י

ודרך ה'בעל דבר' - לערבב בין שני החלקים, ובכך לקחת ממנו את שניהם:

פעמים הוא גונב ממנו את חלק ה'נעשה' - מה שהוא כן יכול לעשות, ע"י שהוא מפתה אותו לחשוב על המדרגה הגבוהה ממנו, שהיא בחי' 'נשמע', וממילא אינו עושה את חלק ה'נעשה'.

ופעמים הוא מפתה אותו להיפך - הוא נותן לו להיכנס לאיזה סדר ודרך בעבודתו, ומכניס בדעתו שדי לו בזה, ואינו מחפש כל כך להתקדם ולהתעלות יותר.

וממילא קורה אחד מהשניים: או ששמח ומרוצה במה שיש לו ומסתפק בזה, או שהוא לא שמח אף פעם כי הוא תמיד שבור מהחלקים שעדיין לא זכה אליהם.

אך כלל ישראל בקבלת התורה השיגו את סוד ההצלחה, ואמרו: נעשה ונשמע, שזוהי העצה האמתית להצליח בעבודת ה' תמיד בכל מצב.

כי קודם כל צריך האדם 'עזות דקדושה' להקדים את ה'נעשה' - לחטוף בכל מצב לקיים את מה שהוא כן יכול ברגע זה, ולשמח ב'שמחה' גדולה במה שכבר זכה לעשות.

כל אדם שבעולם, אפילו במדרגה נמוכה מאד - רוצה לעבוד את השי"ת. אלא שנדמה לו, שאינו מסוגל לזה, כי הרי צריכים ללמוד כך וכך, וצריכים להתפלל באופן כזה וכזה, ואת זה איננו יכולים וברפרט כאשר הוא מוקף בסידורים וטירדות או בלבולים וכדומה, הוא מרגיש שאין בכוחו לעשות את מה שנדמה לו שצריך לעשות, ולכן אינו עושה כמעט כלום.

אבל האמת היא, שישנם שני חלקים בעבודת השם, וישניהם שייכים לכל אדם בעולם - כל אחד לפי מה שהוא.

חלק אחד הוא הדברים שהוא יכול לעשות עכשיו, וכל אחד יכול לעשות לפחות משהו קטן - להגיד פרק תהלים, או לתת פרוטה לצדקה, וכדומה, וזה נקרא חלק ה'נעשה', היינו מה שיכול מיד לעשות. (הוא גם נקרא 'תורתו', שהוא החלק שיש לו כעת בתורה).

והחלק השני הם הדברים שאינו יכול לעשות כעת לפי דרגתו, אבל יש לו לפחות רצונות וכיסופין לזכות אליהם, והוא נקרא חלק ה'נשמע'. (ונקרא גם 'תורת ה' הדינו שהוא עדיין גבוה ממנו, ולא זכה עדיין שיהיה חלקו יתורנו').

ליקוטי מוהר"ן למעשה | תורה כ"ב [א]

טעם גן עדן

ביום הכיפורים התחזקנו להאמין שבוודאי ניחתם לחיים טובים, איך יש עדיין מציאות של דין?

[א] כשהשי"ת גוזר דין על פי התורה, הוא מתייעץ כביכול עם צדיקי הדור, והם נותנים לו כביכול עצות איך לכסות את הדין וממליצים טוב על ישראל ועושים שלום בין ישראל לאביהם שבשמים. וזהו עבודת הצדיקים, שתמיד עוסקים בהמתקת הדין.

[ב] על ידי שהצדיקים ממליצים טוב, הם חותמים את הדין בחותם, בכדי שלא יינקו ממנו החיצונים ולא יהיה דין אכזרי ח"ו, כי כאשר אין הדין חותם בחותם דקדושה של הצדיקים הממתיקים הדין, אזי החיצונים מנסים לינוק כוחם מהדין ואזי ח"ו יכול להיות דין אכזרי באופן שלא יביא לידי תיקון, אלא רק ישבור את האדם וירגיש מגורש מחוץ אל הקדושה - כי זהו כל ענין החיצונים שהם הקליפות העומדים מחוץ לקדושה ורוצים להוציא מחוץ לקדושה את כל מי שנמצא בפנים, וכך הם יונקים כח מהדין תורה שנגזר למעלה, והם מפילים את האדם על ידי הדין הזה, שהוא מרגיש מגורש מהקדושה על ידי הדין.

[ד] והוא כמשל אב שמייסר את בנו לטובתו, שאז הדין הוא דין שמקרב, וזאת מחמת שהבן הוא חתום בליבו של האב, באופן שהאב אינו רוצה להרחיק באמת את הבן. לעומת עונש שאדם מייסר אחר שרחוק ממנו, שכל תכלית היסורים הוא להרחיק אותו מעליו.

[ה] וכל זאת נעשה על ידי הצדיקים הממליצים טוב על עם ישראל ועושים שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, ומעוררים הטוב שלהם וכו', שכך עם ישראל נחקקים ונחתמים להיות קבועים בתוך הקדושה, ואזי הדין הוא רק באופן שמקרב ומחזק את החותם.

[ג] אך כאשר הדין חתום בחותם דקדושה אזי

המתקת הדינים

(על היטב בליקו"ה הנ"ל ובהל"ר ר"ת הלכה ג' ובפרפראות לחכמה לתורה ד' אות ד), אך הדבק בצדיקים זוכה לראות איך שכל מאורעותיו, לטובתו.

וכמו היסורים בגוף, ובממון, כך ממש ענין היסורים בנפש, כל הקשיים והמעברים שיש לאדם בחלק הרוחני בענייני עבודת ה', הם כולם תוצאה של מדת ה'דין'. ואז ה'חיצוניים' באים ויונקים משם, ורוצים להפוך זאת ל'דין אכזרי', היינו לגזור עליו ריחוק וניתוק, עד כדי גזירות שנועלות בפניו את דרכי התשובה, או מזמינות לו מניעות והפרעות שקשה מאד לעמוד בפניהם (על היטב תורה קטו), לפעמים הם באים באופן של הסתר פנים מוחלט, בפעמים אחרות הם נסיונות או נפלות למקומות המרוחקים מהשי"ת.

מי שאינו קשור ודבק בצדיקים ובתוכחתם, הדברים מתפרשים אצלו כהנהגה של ריחוק ושל כעס שא"א לרצותו, הוא שומע בכל קושי את ה'בת קול' שאומרת לו: "חן מאחר" - אותך לא יקבלו בתשובה. "כל באיה לא ישובון" - אבדה תקוותי לשוב אל ה'.

אך הצדיקים, בכוחם הגדול, מאירים לאדם בדעתו ובלבו, ע"י כח נשמתם, וע"י ספריהם הקדושים בהם הם מוכיחים את העוסקים בהם באופן הנעלה של דין שמלא ברחמים - שהיסורים, תכליתם היא קרבת אלוקים, כל הריחוק מטרתו היא ביטול הקטרוגים וזיכרון שעל ידו יזכה האדם לשוב באמת אל ה'. ואז הוא זוכה להפוך את כל הקושי והריחוק, לדרך של התקרבות לה'.

מובא בזוה"ק (זוה"ח נח לה): שהשי"ת התאונן על נח שעל אף שהיה צדיק בדורו, בכל זאת כשהודיע לו שהוא עתיד להוריד מבול, לא המתיק את הדינים מעל דורו.

ולבאר את ענין המתקת הדינים המובא בכמה מקומות בליקו"מ (סימן כב ועוד), שהיסורים שאדם עובר בעולם, יש להם מטרה ותכלית. יש מהם שבאים בכדי לכפר עוונות, או להוכיח את האדם ולעוררו שישבו בתשובה. יש יסורים שמגיעים בכדי לזכך את האדם מהחומר המגושם, ויש לפעמים יסורים מסוימים שהם בבחי' "פדיון נפש", שהמקבלם ניצל מגזירות קשות יותר ואפילו ממות.

אך ה'חיצוניים' שורים במקום שבו שורש הדין כמבואר בזוה"ק. והם נתפשים להרגשת הלב של האדם, ומנסים להפוך זאת ל'דין אכזרי'. כלומר - במקום שירגיש הכנעה והרהורי תשובה ויתקרב להשי"ת ע"ז, כמו שכתוב: "ולבבו יבין ושב" - היסורים מעקמים את לבו יותר מהשי"ת (ליקו"ה הרשאה ג, ה) והופכים את הדין - היסורים, שמטרתם זיכרון וקרבת אלוקים - ל'דין אכזרי'.

מי שמקושר לצדיק הגדול בחינת משה ה'מוכיח' האמיתי - זוכה בכוחו לראות אפילו בתוקף היסורים את הרחמנות האמיתית של השי"ת, ואזי הקשר שלו ליסורים הוא קשר של קרבת אלוקים. אך מי שאינו זוכה לכך - מרגיש שהקב"ה נוקם בו ומתאכזר אליו, כי לדעתו הוא אינו ראוי לעונש הזה.

עונג הפרשה

בא אל התיבה

"וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל הָאָרֶץ" (בראשית ז, יב).

ולהלן הוא אומר (פסוק יז) "וַיְהִי הַמַּבּוּל", אלא כשהורידן הורידן ברחמים, שאם יחזרו יהיו גשמי ברכה, וכשלא חזרו היו למבול (רש"י).

מבול זה שירד בימי נח לא היה לשעתו בלבד, באותה שעה ירד מבול של מים ומחה את כל היקום, עד שהשי"ת נשבע עוד שלא להביא מבול של מים, אבל דרכים אחרות של מבול עודם יורדים לעולם, ובזה הם מתעוררים הדינים להכניע את הרע.

אחד מדרכי המבול הוא מבול של מחשבות, ובפרט בעת התפילה יורדים למוח האדם מבול של מחשבות זרות לבלבל אותו מתפילתו, והם ממש דוחים אותו משערי תפילה.

אבל באמת כמו בימי נח גם במבול זה מחשבות אלו יורדים לטוב ולהיפך, כי באמת יש במחשבות אלו חלקי קדושה הבאים לקבל את תיקונם, אם יתגבר עליהם ויתפלל כראוי, אבל אם אינו זוכה להתגבר עליהם הם שוטפים את דעתו ומוציאים אותה אל מחוץ לגבולות הקדושה.

וכהימים ההם כך בזמן הזה, העצה היא 'בא אל התיבה', מבאר רבינו שבאמת בכל תיבה של תפילה

למה הנער שלי נמשך אל דברים לא טובים?

פעמים שאנו כועסים על הילדים או אפילו על עצמנו למה לילדים שלנו אין חשק ורצון אל התורה ושאר עניני קדושה, למה יש להם מידות רעות וכו'?

פעמים שהנער בעצמו בא אלינו בטענה מה אתם רוצים ממני, אלו הטבעים והרצונות שלי, למה אתם גוזלים לי את הנאותי, ולמה אתם קובעים לי גבולות וסדרים?

בכדי לקבל הסתכלות פנימית בחינוך, מן הראוי להקדים נקודה קטנה מדברי הרש"י הראשון בתורה.

הרש"י פותח בשאלה, למה התורה מתחילה במעשה בראשית, ולא בהוראות המצוות לעובדא ולמעשה? אלא שאם יבואו אומות העולם לטעון 'ליסטים אתם' איך אתם כובשים את ארץ ישראל, נוכל להשיב להם שהשי"ת ברא את העולם, וברצונו נתנה להם, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו.

ועדיין יש להבין למה התורה פותחת דווקא עם המענה לטענת 'ליסטים אתם'? אלא משמע שאם אדם אינו יודע יסוד ה'בראשית', אין לו את היכולת לקיים מצוות למעשה. כי תמיד היצר הרע יבוא ויטען איך אתה רוצה להתקדש והרי 'ליסטים אתם' אני כאן השולט בעולם הזה. ורק אחר שאדם יודע שה' ברא את העולם ובתחילה נתן כח ליצר הרע, כדי שילחם בו, אז יש בו כח לקום ולהילחם (ליקו"ה בית הכנסת ה').

יש כאן לימוד עצום לחינוך: לא שייך לגשת לחינוך וללמד אחרים מצוות והנהגות טובות לפני שלומדים טוב את היסוד של 'מעשה בראשית'. שה' ברא את העולם.

הנער מרגיש את שליטת כוחות הרע עליו, הוא צועק 'ליסטים אתם' איך אתה גונב ממני את היצרים שלי?! ואת הצעקה הזו הוא מעביר בלי משים לב אל מחנכיו 'לסטים אתם' כלומר איך אתם מפריעים לי להנות מהחיים, איך אתם גונבים לי את הנאותי.

לא יועיל הרבה ללמד ולחנך רק הנהגות טובות של מצוות, בהכרח שנקדים לכך את הלימוד של האמונה, שהעולם הוא של השי"ת, וברצונו נתנה לנו. עיקר החינוך הוא למצוא דרכים להפנים את האמונה, שהעולם הוא של השי"ת, ורק בכך זה יקבל הנער כוחות להתעורר ולהילחם.

אלא שעדיין יש לנער קושיה חזקה שמפריעה לו מאוד, 'אם הכל של השי"ת למה אם כן יש לי יצרים רעים והנאות הנוגדים את רצון השי"ת'.

שאלה זו מפריעה גם לנו בחינוך, אנו לא מספיק מבינים את היצרים שלו, ובאים עליו בטענה בחזרה, למה אתה לא מתנהג כראוי, הרי יש ה' בעולם?! למה לא נולדת צדיק?! ובשאלה זו יכולים אנו לעשות הרבה טעויות.

ועל כך משיב רש"י לא מספיק לדעת שה' ברא את העולם ברצונו, אלא צריך לדעת ש'ברצונו נתנה להם' - ה' נתן בתחילה כח ושליטה לכוחות הרע, זה הכל מתוכנו, אל תבהל מכך, עכשו צא למלחמה!

זה תשובה לנער המתמודד, אבל בעיקר תשובה גם בשבילנו כמחנכים, לא להבהל מהתמודדות.

(על פי הלכות גזילה ה, ז)

בסייעתא דשמיא, אחר כמה חודשים בהם התהלכנו בין שבילי תורה מ' תנינא העוסקת בהתפארות היוצאת מן הקיבוץ - לימוד שבדואי היה לו חלק בנס פתיחת הגבולות אומנה בהאי שתא; כלל העוסקים בתורת רביה'ק, עוברים יחד בימים אלו לתורה כ"ב - 'חותם בתוך חותם'. עם תורה זו נלך בעזהש"ת עד חמשה עשר בשבט.

ליקוטי תפילות על התורה: תפילה כ"ב. ליקוטי הלכות: נשיאת כפיים ד. עירובי תחומין ד. ביצים ד. כבוד רבו ות"ח ב. ספר תורה ב. פריה ורביה ד. הלואה ג. שלוחין ב. מתנה ה. נזקי ממון ד. חובל בחבירו ד. מעקה ושמידת הנפש ד.

קו לטייל בתורתו' 046277313.
כמו"כ, יוצא לאור ע"י כולל חצות ביתר עילית - חוברת מקיפה ומורחבת עם כלל הליקוטים הפירושים והביאורים העוסקים בתורה זו. להשיג: 025803545.

לתשומת לב: בימים האחרונים החלו רשויות הצבא לזמן לשימוע בעלי דחיוי שהיו בחו"ל מעל המותר, בפרט מי שזה לו האלול השני בחו"ל. במקרים שכאלו, יש לפנות מיידית לארגוני התמיכה המסייעים לצלוח גזירה זו: נצח להושיע 033077347. או ישירות ל'מרכז הצלה' 1800220224.

מזל טוב! רבבות אלפי ישראל מסיימים ביום ראשון הקרוב את מסכת ביצה בסדר הדף היומי. ביום שני - יתחילו כולם בלימוד מסכת ראש השנה. טעמו וראו כי טוב ה'!

יור"ע י"י מנחם עולה לתורה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המקור: מסכת ראש השנה בעמוד 19:00

החיזוק השבועי

שְׁבוּדָאֵי מִי שְׂרוּצָה לְשׁוֹב הִיָּה מְרָצָה
שְׂנִיחָהוּ לְיִשְׁב הַמִּדְּ בְּבֵית-הַמְדֻרָשׁ בְּמִקְוֵם
קוֹדֵשׁ וְלַעֲסַק בְּתוֹרָה וְתַפְלָה, אֲבָל הַשֵּׁם
יְתַבְרַךְ רִצְוָה בְּקִיּוֹם הַעוֹלָם וְיִסְמְכֵם עִם
הָאֲדָם שְׂמֻכְרָח בְּמִהוּ פְעֻמִּים לְצִאת מִהַבֵּית-
הַמְדֻרָשׁ לַעֲסַק בְּצִרְבֵי הַגּוֹף וּפְרִנְסָה וְכוּ'
שֶׁכֵּן זֶה בְּחִינַת וְנִפְיָק, זֶה קֶשֶׁה עַל הָאֲדָם
מֵאֵל, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁשְׂנִיחָה לְחַוֵּץ הוּא בְּסַפְּנָה
גְּדוֹלָה, אֲבָל לֹא סָפֵי בְּלֹא הַכִּי. שְׂהָוֵה בְּחִינַת
מִה שְׂבִנֵי הַתְּבָה לֹא רָצוּ לְצִאת מִהַתְּבָה כִּי
אִם בְּגִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ שְׂאֵמֵר לָהֶם לְצִאתָ.
כִּי הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ רִצְוָה שְׂהָאֲדָם יַעֲבֹד אוֹתוֹ
בְּזֶה הַעוֹלָם דִּיקָא:

(ליקוטי הלכות, שבת ז, סט)

יהלום

יְבִיט עַל הָאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ
יְבִקֵּשׁ רַק הָאֵמֶת הָאֵמֶתִי -
וְכִנְגַד זֶה אֵין שׁוֹם הַשֵּׁךְ
וְסַבִּיב שִׁיחֵשִׁיד לוֹ:
(ליקוטי מוהר"ך קיב, עיי"ש)

ידוע מרביז"ל כמה גדולה עבודה האכילה, ושיש להשתדל לאכול עם הארת הרצון והשתוקקות להשי"ת (ליקו"מ תנינא סימן ז), איך שייך להשתוקק בשעת האוכל?

יש אין ספור דרגות בהשתוקקות להשי"ת, אבל באופן כללי, צריך לדעת שככל שחושבים יותר ויותר מחשבות של אמונה, ומחשבות של השגחה פרטית וגדולת ה', כך ממילא מתעורר בנו רצון והשתוקקות לה'.

ככל שהאמונה מתאמתת אצל האדם, להבין שבאמת מלא כל הארץ כבודו, ובאמת כל מה שנעשה הכל הוא בהשגחה, כך הלב מתחל לעבור בחשק ורצון לה'.

כאמור יש בזה דרגות הצדיקים שלא היסו דעת מהשי"ת, והם היו דבוקים במחשבות מהשי"ת, אבל יש בזה גם הרבה דרגות השייכים לכל אחד ממש.

כל פעם באמצע היום כאשר אדם נזכר מהשי"ת, יש לו להשתדל למשוך את המחשבה למספר רגעים, וכאשר רואה איזה דבר, או עובר עליו איזה מקרה, יש לעורר את

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ דביהנ"ס נחלת חן

דיני טיפול בעציץ בשמיטה

סוג העציץ	עציץ שאינו נקוב ונמצא בבית 1	עציץ שהוא ספק נקוב ונמצא בבית 2	עציץ שהוא נקוב בודאי נמצא בבית 3	עציץ שתמצא במקום שאינו נושא נבית 4
זריעה - נטיעה - שתילה	לכתחילה אין לרדוף ולצורך תגון יש להקל לאחר שאלת חכם 5	קשה להקל	יש להחמיר	אסור
השקיה	מותר להשקות כרגיל	אפשר להקל להשקות כרגיל	המחמיר תבוא עליו רק אם חוששים שיגרום הפסד מי לסמוך 7	מותר להשקות רק אם חוששים שיגרום הפסד מי לסמוך 7
הסרת עלים בכדי להשיב את הצמח 8	יש למנוע והמיקל יש לו על מי לסמוך	יש למנוע והמיקל יש על מי לסמוך	יש להחמיר	אסור. ואם יש חשש להדבק שאר העלים, יש לשאול לרב
הסרת עלים כשהמטרה היא רק לניי או שממריע למעבר	אפשר להקל והמחמיר תבוא עליו ברכה	אפשר להקל	יש להחמיר	קשה להחמיר
פתיחת חלון או גג ליד העציץ להשבת הצמח 9	אפשר להקל	המיקל יש לו על מה לסמוך והמחמיר תבוא עליו ברכה	אין לעשות כן 10	קשה להחמיר
תמיכה ויישור גזע או ענף	לא נראה להחמיר	יש מקום להחמיר	אין לעשות כן 11	אסור 11
קדושת שביעית ספיחין שמור ונעבר 12	אין בו קדושה ואינו נאסר בספיחין ואינו נאסר משום שמור ונעבר	המחמיר שיש בו קדושה תבוא עליו ברכה והמיקל יש לו על מי לסמוך. אין בו משום ספיחין. ולא נראה לאסור בשמור ונעבר	נראה שיש בו קדושה. אין בו ספיחין ולא נראה שאפשר לאסור משום שמור ונעבר	יש בו קדושה. ולגבי ספיחין יש שמור ונעבר, ראה בהערה 13

- והיינו כשיש לו ג' תנאים אלו: (א) גדול העציץ הוא פחות מ-650 ליטר. (ב) עשוי: מאבן, מתכת, זכוכית, פלסטיק קשיח. ואם עשוי מחרס, אזי דוקא אם גדל בו צמח שאינו רב שנתו ואין גזעו עבה הדומה לעץ. (ג) אין בו נקב כלל או נקב פחות ממילימטר. וכן אפילו יש בו נקב, אך עומד על צלחת פלסטיק קשיח וכיוצא בזה. או אפילו בלא דבר המפסיק בינו לצמח, אך נמצא בקומה עליונה והרצפה עשויה: שיש, קרמיקה, פי יו סי, עץ. וכל זה נכון גם אם הענפים בולטים מחוץ לעציץ ורואים את פני הרצפה. זולת אם הוא נמצא בקומה הצמודה לקרקע, שאז יש מקום להחמיר להחשיבו לספק נקוב.
- והיינו: עציץ שיש בו נקב גדול ממילימטר, אך עומד רצפה רגילה בקומה עליונה שאינו קומת קרקע, או אפילו בקומת קרקע אך הרצפה עשויה מ: שיש, קרמיקה, פי יו סי, עץ. וכל זאת אפילו אם הענפים בולטים מחוץ לעציץ.
- והיינו: עציץ שיש בו נקב בגודל ס"מ לפחות, ויש לו ג' תנאים אלו: (א) נמצא בקומת קרקע. (ב) עומד על הרצפה או כשהוא תלוי בקיר או עומד על רגליות, בלי הפסק כלל תחתיו. (ג) הרצפה עשויה ממוצפת רגילות או עומד על משטח בטון אך כשיש תקרה מעליו. וכן אפילו אין בו נקב כלל, אך העציץ עשוי מחרס ונטונו בו אילן או צמח רב שנתו שהענפים שלו קשיח ודומה לעץ, ויש בו ג' תנאים אלו.
- והיינו: עציץ הנמצא בגג פתוח. במרפסת שאין לה גג. אדנית התלויה על המעקה בחוץ, או אפילו בבית או בחלון אך העלים יוצאים תחת כיפת השמים. וכל שכן בעציץ הנמצא בגינה. ובדרך כלל אין חילוק אם העציץ נקוב או לא.
- אכן על כפי מים שנמצא בבית גגו בו צמח, מותר לגדלו ולטפל בדרכו.
- אבל מותר להשקותו באופן שמותר להשקות